

BEROEPSKWALIFICATIEDOSSIER

Operator print- en freesmachines

////////////////////////////////////
BK-0565-1

1. Globaal

1.1 TITEL

Operator print- en freesmachines

1.2 DEFINITIE

De operator print- & freesmachines bereidt digitaal print & sign montageopdrachten voor, stuurt de bevoorrading, instellingen en bediening van de print- en freesapparatuur, stuurt productieorders bij in functie van de specifieke verfijningen en specifieke printmodi van de apparatuur, houdt toezicht op de controle en kwaliteitsbewaking van de geprinte of gefreesde opdrachten en op een correcte en efficiënte productie; teneinde optimaal geprinte en gefreesde sign-producten op te leveren voor het afwerkingsproces in functie van de presentatie en installatie van creatieve, visuele en commerciële print & sign realisaties.

1.3 EXTRA INFORMATIE

De digitale transformatie is overal volop gaande. Binnen alle moderne printtechnieken is het aantal materialen/media voor print alleen maar groeiende. Wie vandaag zaken doet, communiceert continu op verschillende manieren en met verschillende doelgroepen. In een wereld die sterk bepaald wordt door beeldcultuur is visuele communicatie erg belangrijk. Het is vaak een eerste kennismaking met een bedrijf of een product. Bedrijven hechten daarbij terecht belang aan kwaliteit, vorm en stijl en een onmiddellijke zichtbaarheid van hun merk.

Dit biedt nieuwe creatieve mogelijkheden, maar vraagt tegelijk om specifieke competenties en materialenkennis in functie van de print- en presentatietechnieken. De operator print & freesmachines is een belangrijke schakel in de realisatie van die visuele communicatie. De operator print & freesmachines heeft een groot technisch inzicht in het productieproces van de print- en freesmachines. De competenties waarover de operator print & freesmachines beschikt stellen de beroepsbeoefenaar in staat om vlot te schakelen tussen verschillende printers en dragers.

De materiaalkeuze* voor de realisatie van de print & sign-producten is afhankelijk van de doeleinden van de belettering en de signalisatie. Duurzaamheid en vervormbaarheid, oppervlaktestructuur en structuur van de dragers bepalen de afwerkingsmogelijkheden en het printprocedé. De operator print & freesmachines heeft de nodige kennis nodig over de toepassingsmogelijkheden** van de gebuikte materialen in de print- en freesmachines.

Er is een enorme range aan beschikbare dragers en apparatuur. En de mogelijkheden breiden verder uit. Apparatuur en grondstoffen zijn afhankelijk van de core business van het bedrijf waar men wordt tewerkgesteld. Om die reden wordt ook niet in detail ingegaan op alle print- en freestechnieken en kenmerken van de materialen. Maar een groot technisch inzicht in de beschikbare mogelijkheden en de outputvereisten in functie van de dragers en de apparatuur vormen een constante voor de uitoefening van het beroep als operator print & freesmachines. De operator print- en freesmachines voert de vooraf voorbereide productiebonnen uit. De informatie van de productiebonnen op de juiste wijze interpreteren vormt een constante doorheen de opdrachten van de beroepsbeoefenaar. Wat betekent dat men niet lukraak de instellingen voor de machines van de orderbegeleider kan overnemen, maar de kennis en de alertheid moet hebben om rekening te houden met de specifieke verfijningen en om de specifieke printmodi van de apparatuur en instellingen daar indien nodig op aan te passen. De operator print- en freesmachines spoort moeilijkheden en gevoeligheden op en speelt er op in. Steeds met als einddoel een optimaal resultaat voor elk onderdeel van de in hoofdzaak grote productieruns.

Het productieproces is gericht op visuele communicatie, wat betekent dat de operator print & freesmachines ook oog en een zekere feeling moet hebben voor het visuele aspect van het te printen en/of te frezen product. De operator print & freesmachines moet naast een permanente controle en kwaliteitsbewaking van het productieproces en oog voor nauwkeurigheid ook een creatief inlevingsvermogen hebben en voldoende inventief zijn. Flexibiliteit en de bereidheid om bij te leren zijn onderdeel van de context waarbinnen de operator print & freesmachines werkt.

Print & sign realisaties zijn alom tegenwoordig. Een greep uit die realisaties geeft een overzicht van de mogelijkheden. Frequente producties zijn bijv. banners; grootformaat posters op diverse dragers; flexibele media; stickers; canvas prints; snij- en printfolies; technische toebehoren; artikelen voor zeefdruk; publiciteits- en productpresentatie zoals opvouwbare verkoopstanden, displays en beeldmateriaal voor beurzen en standen; verlichte graphics en lichtbakken (bijv. aanbod in fastfoodketens); prijsetiketten; presenteerbladen; verpakking van voedings- en farmaceutische producten; platen en panelen geschikt voor gevelbekleding, omkadering van sportterreinen, kleedcabines, zwembaden, enz.; platen van toepassing voor spel en ontspanning (die voldoen aan de veiligheidsnormen voor speelgoed; wiebelaars*** en publiciteit aan winkelrekken; voertuigbelettering; signs (zoals bijv. signs voor beurzen en standenbouw, ...); harde verpakkingen; badges; vloergraphics; relatiegeschenken; ...

Voor de realisatie van de sign-toepassingen is een uitgebreide range aan printers beschikbaar. Dat kan gaan om printers voor plaatmateriaal; roll to roll printers; LPF-printers: solvent, solvent-UV, UV en latex printers; zeefdrukmachines (half- of volautomatisch); groot formaat printers en super grootformaat printers; inkjetprinters/snijplotters; flatbedprinters; UV-printers (zoals UV-led-vlakbedprinters; ombouwbare printers voor omschakeling van rolmedia naar (ongecoat) plaatmateriaal en vice versa; hybride UV-printers, ...); warmtepersen voor bijv. beprintbare flex; ...

*zoals bijv. een langdurige of kortstondig gebruik voor zowel outdoor als indoor toepassingen, schuurvastheid en krasbestendigheid, toepassingen op textiel, plooibaarheid, UV-bestendigheid, de mate waarin materialen recycleerbaar zijn (honingraatkarton bijv. is 100 % recycleerbaar en dus een duurzaam alternatief voor pvc en andere synthetische materialen), mogelijkheid tot polijsten, weerstand tegen chemische producten, enz.

**zoals bijv. de toepassingsmogelijkheden van vloerlaminaat, de toepassingsmogelijkheden bij print & sign producties met luchtdoorlatende film, bij canvas, textiel en vlaggen, zeildoeken (eenzijdige

bedrukking, lichtdoorlatend of ondoorzichtige bedrukking), met roll-up-, pop-up- en backlit-folies, met papiersoorten voor print & sign producties zoals klassiek affichepapier, fotopapier of papier voor muurapplicatie, ...

***wiebelaars of wobblers zijn meestal flexibele transparante strips, voorzien van één of twee zelfklevers, die bij het minste zuchtje wind bewegen (wiebelen)

1.4 SECTOREN

- Kleding- en textielindustrie (PC120 Textielnijverheid)
- Media, drukkerij- en uitgeverijsector (PC130 Drukkerij-, grafische kunst- en dagbladbedrijf)
- Overheid (PC100- Aanvullend PC voor de werklieden)
- Overige (PC200 Aanvullend PC bedienden)
- Papier- en kartonsector (PC136 Papier- en kartonbewerking, PC222 bedienden papier- en kartonbewerking)

1.5 BETROKKEN (ARBEIDSMARKT)ACTOREN

Hoofdindieners

GRAFOC (Sector- en Vormingsfonds voor de arbeiders uit de Printmedia Industrie)

Febelgra vzw

PaperPackSkills (sectorfonds papier- en kartonbewerking)

FESPA Belgium

Mede-indieners

VDAB (Vlaamse Dienst Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding)

1.6 REFERENTIEKADER

Gehanteerde referentiekaders

- Ander BKD: BK-0520 - Print & sign operator, 10 april 2020
- Andere: Andere: informatie uit het werkveld, waaronder opleidingen op bedrijfsniveau en functiebeschrijvingen van diverse bedrijven, 9 april 2020
- Ander BKD: BK-0229 - Operator digitaal drukken in de printmedia / in de papier- en kartonverwerking (digital print operator), 8 juli 2016
- Ander BKD: BKD-0163 - Grafimedia voorbereider in de printmedia, 7 november 2019
- Beroeps(competentie)profiel: OP-678 VDAB Competentfiche Medewerker print & sign

- Andere: IGEPA - Brochure sign en display
http://www.igepa.be/sites/default/files/media/brochure_sd_2015_nl_lr.pdf
- Andere: Roland Europe – België
<https://www.rolanddg.be/blog/2017/08/15/wat-u-kunt-verwachten-van-rolandprintstudio-roland-dgs-ripsoftware-voor-mac-os-x>
- Andere: SAGAM part of IGEPA Belux
<http://www.sagam.be/nl/producten/large-format-printing/rip-workflow-software>

Relatie tot het referentiekader

Voor de sectorspecifieke competenties van het beroepskwalificatiedossier van de print & sign operator werd beroep gedaan op verschillende bronnen. De sector is onderhevig aan razendsnelle technologische evoluties. Om deze reden worden in het dossier geen activiteiten opgenomen die betrekking hebben op bijv. specifieke toesteltypes en specifieke aan die apparatuur gelinkte technieken. Een generieke formulering zorgt ervoor dat kan ingespeeld worden op trends en evoluties. Om diezelfde reden worden geen letterlijke basisactiviteiten uit fiches of andere referentiekaders overgenomen, maar worden ze in de mate van het mogelijke futureproof naar de actualiteit vertaald.

Het referentiekader werd aangevuld met competenties, opgenomen in de VDAB Competentfiche en in hoofdzaak met materialen aangereikt door de sectoren.

De consistentie wordt bewaakt met de competenties die zijn opgenomen in de beroepskwalificatie van de operator digitaal drukken in de printmedia / in de papier- en de kartonverwerking en de beroepskwalificatiedossiers van de grafimedia voorbereiders.

2. Competenties

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
1. Verzamelt en neemt kennis van de productiefiches en -voorschriften				
• Neemt kennis van de briefing voor de productie	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van productieplanning • Basiskennis van de veiligheidsnormen voor speelgoed*
• Neemt kennis van de wensen van de klant	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> Houdt zich aan het productieorder en de technische fiche 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Kennis van interne productieprocedures Kennis van de productieapparatuur en gereedschappen Kennis van kantoorsoftware in relatie tot de werkzaamheden Kennis van de materialen, hun kenmerken en toepassingsmogelijkheden Kennis van de Europese normen voor het gebruik van vinyl op voertuigen Kennis van de toepassingsmogelijkheden van snijfolies voor print & sign producties Grondige kennis van het productieproces
<ul style="list-style-type: none"> Raadpleegt (technische) voorschriften en productfiches 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Volgt de vooropgestelde planning nauwgezet op 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Communiqueert bij afwijkingen of onduidelijkheden (voor/tijdens/na de productie) met de productieverantwoordelijke 		✓		
<p>* Bijv. van toepassing bij gebruik van platen voor spel en ontspanning (voldoen aan de DIN 71-3, -9, -10, -11)</p>				
2. Stemt het productieorder af op de print- en freesapparatuur				
<ul style="list-style-type: none"> Raadpleegt de instructies op de productiebon 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Kennis van digitale bestandsformaten in relatie tot de eigen werkzaamheden Kennis van de mogelijkheden om zuinig om te springen met media in functie van het verbruik Grondige kennis van de werking en instellingen van printapparatuur (o.a. specifieke verfijningen, printmodi, ...) Grondige kennis van de werking en instellingen van freesapparatuur
<ul style="list-style-type: none"> Bespreekt met de leidinggevende de werkwijze en de vereisten voor de output van het order 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Vergelijkt de gekozen instellingen op het voorbereide productieorder met de specifieke printmodi en/of de verfijningen van de te gebruiken apparatuur 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Brengt op basis van de instellingen op het productieorder en de outputvereisten mogelijke moeilijkheden en gevoeligheden van de apparatuur in kaart 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> Neemt kennis van de bestanden die digitaal worden aangeleverd 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Past de instellingen van de apparatuur aan in functie van het productieorder 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> Overlegt met de leidinggevende over de mogelijkheden voor het verminderen van het mediaverbruik* (grondstoffen) 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Overlegt (in bepaalde gevallen) met de leverancier in functie van afstemming, ondersteuning en advies 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> Houdt rekening met de binnen de organisatie geldende afspraken en deadlines in het kader van het rendement 	✓			
* zoals bijv. bij het combineren van verschillende producten combineren op één drukopdracht (sheet), de mogelijkheid voor gebruik van nulmarges, ...				
3. Bereidt de printopdracht voor				
<ul style="list-style-type: none"> Maakt gebruik van de (vooraf gedefinieerde) instellingen van de RIP*/workflowsoftware 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Kennis van het gebruik van specifieke machinegerelateerde software Kennis van het gebruik van registratiemarkeringen Kennis van het gebruik en bijsturen van de aangewezen ICC-profielen* Kennis van het verwerken van productiebonnen (o.a. i.f.v. de link met vooraf gedefinieerde printinstellingen, het combineren van productiebonnen, ...)
<ul style="list-style-type: none"> Controleert of de vooraf geprogrammeerde ICC-profielen correct gelinkt zijn aan de instellingen op de productiebon 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Stuurt in functie van de specificiteiten van de printapparatuur instellingen bij 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> Maakt gebruik van de aangewezen registratiemarkeringen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Combineert verschillende files in de productieomgeving 	✓			
* *Kleurprofielen (ICC-profielen) zijn numerieke tabellen die de karakteristieken van een in- of uitvoerapparaat bevatten. Ze worden ontworpen volgens de ICC-standaard die wordt opgesteld en verspreid door het International Color Consortium. Met een ICC-profiel kan het kleurgevoel op meerdere in- of uitvoerapparaten gelijk getrokken worden waardoor de gespecificeerde kleuren er ongeveer hetzelfde uitzien				
4. Maakt een testprint				
<ul style="list-style-type: none"> Maakt een beoordeelbare proef van het productieorder 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van color management Basiskennis van kwaliteitscontrolesystemen
<ul style="list-style-type: none"> Beoordeelt de proef 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> Voert de testprint uit volgens vooropgestelde 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
procedure				<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van bedrijfseigen software in relatie tot de eigen werkzaamheden • Kennis van de vormvereisten en de beoordelingscriteria van een proefdruk • Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en toleranties • Kennis van beoordelingscriteria van een proefdruk
5. Staat in voor een vlotte doorstroom aan de werkpost voor de realisatie van de print- en snijopdrachten				
• Voorziet de werkpost van materiaal en producten			✓	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van de keuze en de eigenschappen van de inktten in functie van de te verwerken substraten • Kennis van de mogelijkheden van snijplotters (best-in-class snijden, half-cut, over-cut functies) • Kennis van de manipulatie van media • Kennis van de bevoorrading van de werkpost • Kennis van het in- en omstellen van het productietoestel • Kennis van startprocedures • Kennis van het plotten van sign producten • Kennis van ergonomische hef- en tiltechnieken
• Manipuleert de dragers volgens de voorschriften			✓	
• Selecteert de juiste materiaalsoort in functie van de toepassing*	✓			
• Deblokkeert en verwijdert elementen			✓	
• Reinigt en ruimt de werkzone op (materieel, hulpstukken, ...)			✓	
• Stelt de afdrukparameters in	✓			
• Laadt de media in het productietoestel	✓			
• Stuurt de digitale printopdracht naar de printer	✓			
• Houdt toezicht op de doorstroom en de voortgang van producten op de gebruikte productie- of transportlijn		✓		
• Plot zelfklevende sign-producties	✓			
<p>* zoals bijv. voor langdurige toepassingen in functie van een vervormd oppervlak voor bevestiging; middellange termijn toepassingen in functie van licht gloeiende toepassingen; middellange termijn toepassingen in functie van vlakke toepassingen; voor kortstondige vlakke toepassingen, kortstondige toepassingen met microgeperforeerd vinyl, ...)</p>				

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
6. Bewaakt het (geautomatiseerde) proces en stuurt bij indien nodig				
• Doet controles en controlerondes	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van regels van persoonlijke hygiëne • Kennis van bedrijfseigen software in relatie tot de eigen werkzaamheden • Kennis van interne productieprocedures om de printapparatuur te bedienen • Kennis van de meest voorkomende problemen in het printproces • Kennis van eenvoudige (de)montage van onderdelen van de printers/plotters/freesmachines • Kennis van de bedieningssoftware voor het aansturen van de print- of snijopdracht • Kennis van stopprocedures
• Volgt informatie op, ter plaatse en/of via beeldschermen	✓			
• Controleert en interpreteert gegevens ter plaatse en/of via beeldschermen	✓			
• Merkt afwijkingen, storingen of nood aan preventief onderhoud op	✓			
• Neemt op passende wijze actie bij problemen		✓		
• Gaat na wat de oorzaak is van een storing, afwijking		✓		
• Houdt gegevens bij over de aard van de storing of afwijking, het tijdstip en de oplossing	✓			
• Regelt de printers bij wanneer afwijkingen vastgesteld worden		✓		
• Legt de productie stil indien nodig		✓		
• Meldt problemen, afwijkingen aan de verantwoordelijke	✓			
• Raadpleegt (technische) voorschriften en productiefiches	✓			
• Anticipeert op afwijkingen en storingen		✓		
• Formuleert verbetervoorstellen aan de leidinggevende	✓			
7. Voert kwaliteitscontroles uit en controleert de bevoorrading				
• Volgt informatie op via beeldschermen	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van kwaliteitscontrolesystemen • Basiskennis van gekalibreerde drukproeven
• Voert productcontroles uit op basis van de geldende normen	✓			
• Spoort zichtbare afwijkingen aan producten op (oppervlakte, uitzicht, kleur, ...)		✓		

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> • Neemt en labelt representatieve stalen 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van bedrijfseigen software in relatie tot de eigen werkzaamheden • Kennis van de vormvereisten en de beoordelingscriteria van een proefdruk • Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en toleranties • Kennis van de beoogde effenheid en egaliteit van het drukwerk • Kennis van het vervangen van de inkten in de printers (zoals bijv. solvent inkten, eco-solvent, UV en latex inkten, ...) • Kennis van de correcte manipulatie van de media
<ul style="list-style-type: none"> • Vergelijkt de resultaten van controles met het referentiestaal 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Neemt gepaste actie bij producten die niet voldoen aan de voorschriften 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Reinigt printkoppen volgens de instructies van de fabrikant 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Houdt rekening met de voorwaarden voor behoud van de garantie 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Vervangt de inkten in de printers 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Interpreteert controlegegevens 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Gaat na wat de oorzaak is van een afwijking aan het geprinte sign-product 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Rapporteert problemen aan de verantwoordelijke 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Laadt extra media* in het productietoestel 			✓	
* grondstoffen				
8. Werkt veilig, ordelijk en milieubewust				
<ul style="list-style-type: none"> • Sorteert afval volgens de richtlijnen 			✓	<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van regels m.b.t. welzijn op het werk • Kennis van milieuzorgsystemen en/of voorschriften • Kennis van veiligheidsmaatregelen en -voorschriften • Kennis van (veiligheids)pictogrammen • Kennis van regels van persoonlijke hygiëne • Kennis van regels m.b.t. afvalsortering
<ul style="list-style-type: none"> • Houdt de werkplek schoon 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Bergt de eigen gereedschappen en hulpmiddelen op 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Respecteert de veiligheids- en milieuvoorschriften 	✓			
9. Registreert en rapporteert het verloop van het productieproces				
<ul style="list-style-type: none"> • Houdt gegevens bij en rapporteert over het 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van voorraadbeheer (inkten, materialen/media, ... enkel

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
productieverloop				in kleinere bedrijven) <ul style="list-style-type: none"> • Kennis van interne productieprocedures • Kennis van bedrijfseigen software in relatie tot de eigen werkzaamheden
<ul style="list-style-type: none"> • Houdt gegevens bij en rapporteert over het gebruik van grondstoffen en materiaal 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Houdt gegevens bij over de aard van de storing of afwijking, het tijdstip en de oplossing 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Vult opvolgdocumenten in (tijdstip, waarden, ...) 	✓			
10. Werkt in teamverband				
<ul style="list-style-type: none"> • Communiqueert effectief en efficiënt met collega's, de leidinggevende/verantwoordelijke en/of met klanten of leveranciers 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van principes van klantvriendelijkheid • Basiskennis van regels met betrekking tot welzijn op het werk • Kennis van de interne procedures
<ul style="list-style-type: none"> • Wisselt informatie uit met collega's, de leidinggevende/verantwoordelijke en/of met klanten of met leveranciers 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Rapporteert over het verloop van het proces 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Werkt efficiënt samen met collega's 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Volgt aanwijzingen van verantwoordelijken op 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Verleent hulp en advies bij problemen 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Grijpt tijdig in bij het overstijgen van vooropgestelde budgetten 		✓		
11. Gebruikt communicatietechnieken				
<ul style="list-style-type: none"> • Communiqueert volgens de communicatiestrategie van het bedrijf 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van principes van klantvriendelijkheid • Basiskennis van Franstalige vakterminologie • Kennis van mondelinge en schriftelijke communicatietechnieken- en kanalen • Kennis van Engelstalige
<ul style="list-style-type: none"> • Verzamelt via communicatie de noodzakelijke informatie 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Communiqueert en geeft mee input en feedback voor de projecten en het te leveren werk 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
vakterminologie				
12. Ontwikkelt de eigen technologische praktijk en vergroot de eigen deskundigheid				
<ul style="list-style-type: none"> • Informeert zich over de ontwikkelingen/evoluties in relatie tot de eigen werkzaamheden 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van Franstalige vakterminologie • Basiskennis van verschillende trends/evoluties in print & sign producties • Basiskennis van technische informatiebronnen • Basiskennis van GDPR in relatie tot de eigen werkzaamheden • Basiskennis van de beschikbare opleidings- en navormingsmogelijkheden • Basiskennis van beschikbare software voor mogelijke oplossingen • Basiskennis van vakliteratuur • Basiskennis van het beoordelen op betrouwbaarheid van de info op vakgerichte websites • Kennis van Engelstalige vakterminologie
<ul style="list-style-type: none"> • Bespreekt mogelijke interessante bijstellingen, evoluties/vernieuwingen met de leidinggevende/verantwoordelijke 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Identificeert de behoefte aan verdere ontwikkeling 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Meldt de nood aan bijscholing 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Verwerft nieuwe kennis, vaardigheden en inzichten over de evoluties/vernieuwingen en zet deze in 	✓			
13. Werkt deontologisch				
<ul style="list-style-type: none"> • Gaat op ethische wijze om met informatie 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van GDPR in relatie tot de eigen werkzaamheden • Basiskennis van intellectueel eigendomsrecht en de implicaties op het eigen werk • Kennis van deontologie en beroepsethiek in functie van de uit te voeren opdracht
<ul style="list-style-type: none"> • Respekteert de deontologische code van de werkgever en/of klant 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Past de regels van het intellectuele eigendomsrecht toe in de uitvoering van de opdracht 	✓			

2.2 BESCHRIJVING COMPETENTIES ADHV DE DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis van regels m.b.t. welzijn op het werk
 - Basiskennis van principes van klantvriendelijkheid
 - Basiskennis van Franstalige vakterminologie
 - Basiskennis van verschillende trends/evoluties in print & sign producties
 - Basiskennis van technische informatiebronnen
 - Basiskennis van GDPR in relatie tot de eigen werkzaamheden
 - Basiskennis van de beschikbare opleidings- en navormingsmogelijkheden
 - Basiskennis van beschikbare software voor mogelijke oplossingen
 - Basiskennis van vakliteratuur
 - Basiskennis van het beoordelen op betrouwbaarheid van de info op vakgerichte websites
 - Basiskennis van productieplanning
 - Basiskennis van color management
 - Basiskennis van voorraadbeheer (inkten, materialen/media, ... enkel in kleinere bedrijven)
 - Basiskennis van regels met betrekking tot welzijn op het werk
 - Basiskennis van kwaliteitscontrolesystemen
 - Basiskennis van gekalibreerde drukproeven
 - Basiskennis van de veiligheidsnormen voor speelgoed*
 - Basiskennis van GDPR in relatie tot de eigen werkzaamheden
 - Basiskennis van intellectueel eigendomsrecht en de implicaties op het eigen werk
-
- Kennis van milieuzorgsystemen en/of voorschriften
 - Kennis van veiligheidsmaatregelen en -voorschriften
 - Kennis van (veiligheids)pictogrammen
 - Kennis van regels van persoonlijke hygiëne
 - Kennis van regels m.b.t. afvalsortering
 - Kennis van interne productieprocedures
 - Kennis van de interne procedures
 - Kennis van mondelinge en schriftelijke communicatietechnieken- en kanalen
 - Kennis van Engelstalige vakterminologie
 - Kennis van interne productieprocedures
 - Kennis van de productieapparatuur en gereedschappen
 - Kennis van kantoorsoftware in relatie tot de werkzaamheden
 - Kennis van de materialen, hun kenmerken en toepassingsmogelijkheden
 - Kennis van de Europese normen voor het gebruik van vinyl op voertuigen
 - Kennis van de toepassingsmogelijkheden van snijfolies voor print & sign producties
 - Kennis van digitale bestandsformaten in relatie tot de eigen werkzaamheden
 - Kennis van de mogelijkheden om zuinig om te springen met media in functie van het verbruik
 - Kennis van het gebruik van specifieke machinegerelateerde software
 - Kennis van het gebruik van registratiemarkeringen
 - Kennis van het gebruik en bijsturen van de aangewezen ICC-profielen*
 - Kennis van bedrijfseigen software in relatie tot de eigen werkzaamheden
 - Kennis van de vormvereisten en de beoordelingscriteria van een proefdruk
 - Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en toleranties
 - Kennis van de keuze en de eigenschappen van de inkten in functie van de te verwerken substraten
 - Kennis van de mogelijkheden van snijplotters (best-in-class snijden, half-cut, over-cut functies)

- Kennis van de manipulatie van media
- Kennis van de bevoorrading van de werkpost
- Kennis van het in- en omstellen van het productietoestel
- Kennis van startprocedures
- Kennis van het plotten van sign producten
- Kennis van interne productieprocedures om de printapparatuur te bedienen
- Kennis van de meest voorkomende problemen in het printproces
- Kennis van eenvoudige (de)montage van onderdelen van de printers/plotters/freesmachines
- Kennis van de bedieningssoftware voor het aansturen van de print- of snijopdracht
- Kennis van stopprocedures
- Kennis van de beoogde effenheid en egaliteit van het drukwerk
- Kennis van beoordelingscriteria van een proefdruk
- Kennis van het vervangen van de inkten in de printers (zoals bijv. solvent inkten, eco-solvent, UV en latex inkten, ...)
- Kennis van de correcte manipulatie van de media
- Kennis van ergonomische hef- en tiltechnieken
- Kennis van deontologie en beroepsethiek in functie van de uit te voeren opdracht
- Kennis van het verwerken van productiebonnen (o.a. i.f.v. de link met vooraf gedefinieerde printinstellingen, het combineren van productiebonnen, ...)

- Grondige kennis van de werking en instellingen van printapparatuur (o.a. specifieke verfijningen, printmodi, ...)
- Grondige kennis van de werking en instellingen van freesapparatuur
- Grondige kennis van het productieproces

*Kleurprofielen (ICC-profielen) zijn numerieke tabellen die de karakteristieken van een in- of uitvoerapparaat bevatten. Ze worden ontworpen volgens de ICC-standaard die wordt opgesteld en verspreid door het International Color Consortium. Met een ICC-profiel kan het kleurgevoel op meerdere in- of uitvoerapparaten gelijk getrokken worden waardoor de gespecificeerde kleuren er ongeveer hetzelfde uitzien

Cognitieve vaardigheden

- Neemt kennis van de briefing voor de productie
- Neemt kennis van de wensen van de klant
- Houdt zich aan het productieorder en de technische fiche
- Raadpleegt (technische) voorschriften en productfiches
- Volgt de vooropgestelde planning nauwgezet op
- Raadpleegt de instructies op de productiebon
- Bespreekt met de leidinggevende de werkwijze en de vereisten voor de output van het order
- Vergelijkt de gekozen instellingen op het voorbereide productieorder met de specifieke printmodi en/of de verfijningen van de te gebruiken apparatuur
- Neemt kennis van de bestanden die digitaal worden aangeleverd
- Past de instellingen van de apparatuur aan in functie van het productieorder
- Overlegt met de leidinggevende over de mogelijkheden voor het verminderen van het mediaverbruik* (grondstoffen)
- Houdt rekening met de binnen de organisatie geldende afspraken en deadlines in het kader van het rendement
- Maakt gebruik van de (vooraf gedefinieerde) instellingen van de RIP*/workflowsoftware

- Controleert of de vooraf geprogrammeerde ICC-profielen correct gelinkt zijn aan de instellingen op de productiebon
- Maakt gebruik van de aangewezen registratiemarkeringen
- Combineert verschillende files in de productieomgeving
- Maakt een beoordeelbare proef van het productieorder
- Voert de testprint uit volgens vooropgestelde procedure
- Selecteert de juiste materiaal soort in functie van de toepassing*
- Stelt de afdrukparameters in
- Laadt de media in het productietoestel
- Stuurt de digitale printopdracht naar de printer
- Plot zelfklevende sign-producties
- Doet controles en controlerondes
- Volgt informatie op, ter plaatse en/of via beeldschermen
- Controleert en interpreteert gegevens ter plaatse en/of via beeldschermen
- Merkt afwijkingen, storingen of nood aan preventief onderhoud op
- Houdt gegevens bij over de aard van de storing of afwijking, het tijdstip en de oplossing
- Meldt problemen, afwijkingen aan de verantwoordelijke
- Raadpleegt (technische) voorschriften en productiefiches
- Formuleert verbetervoorstellen aan de leidinggevende
- Volgt informatie op via beeldschermen
- Voert productcontroles uit op basis van de geldende normen
- Neemt en labelt representatieve stalen
- Vergelijkt de resultaten van controles met het referentiestaal
- Reinigt printkoppen volgens de instructies van de fabrikant
- Houdt rekening met de voorwaarden voor behoud van de garantie
- Interpreteert controlegegevens
- Rapporteert problemen aan de verantwoordelijke
- Respecteert de veiligheids- en milieuvoorschriften
- Houdt gegevens bij en rapporteert over het productieverloop
- Houdt gegevens bij en rapporteert over het gebruik van grondstoffen en materiaal
- Houdt gegevens bij over de aard van de storing of afwijking, het tijdstip en de oplossing
- Vult opvolgdocumenten in (tijdstip, waarden, ...)
- Communiceert effectief en efficiënt met collega's, de leidinggevende/verantwoordelijke en/of met klanten of leveranciers
- Wisselt informatie uit met collega's, de leidinggevende/verantwoordelijke en/of met klanten of met leveranciers
- Rapporteert over het verloop van het proces
- Werkt efficiënt samen met collega's
- Volgt aanwijzingen van verantwoordelijken op
- Communiceert volgens de communicatiestrategie van het bedrijf
- Verzamelt via communicatie de noodzakelijke informatie
- Communiceert en geeft mee input en feedback voor de projecten en het te leveren werk
- Informeert zich over de ontwikkelingen/evoluties in relatie tot de eigen werkzaamheden
- Bespreekt mogelijke interessante bijsturingen, evoluties/vernieuwingen met de leidinggevende/verantwoordelijke
- Identificeert de behoefte aan verdere ontwikkeling
- Verwerft nieuwe kennis, vaardigheden en inzichten over de evoluties/vernieuwingen en zet deze in
- Gaat op ethische wijze om met informatie
- Respecteert de deontologische code van de werkgever en/of klant

- Past de regels van het intellectuele eigendomsrecht toe in de uitvoering van de opdracht

Probleemoplossende vaardigheden

- Communiceert bij afwijkingen of onduidelijkheden (voor/tijdens/na de productie) met de productieverantwoordelijke
- Brengt op basis van de instellingen op het productieorder en de outputvereisten mogelijke moeilijkheden en gevoeligheden van de apparatuur in kaart
- Overlegt (in bepaalde gevallen) met de leverancier in functie van afstemming, ondersteuning en advies
- Stuurt in functie van de specificiteiten van de printapparatuur instellingen bij
- Beoordeelt de proef
- Houdt toezicht op de doorstroom en de voortgang van producten op de gebruikte productie- of transportlijn
- Neemt op passende wijze actie bij problemen
- Gaat na wat de oorzaak is van een storing, afwijking
- Regelt de printers bij wanneer afwijkingen vastgesteld worden
- Legt de productie stil indien nodig
- Anticipeert op afwijkingen en storingen
- Spoort zichtbare afwijkingen aan producten op (oppervlakte, uitzicht, kleur, ...)
- Neemt gepaste actie bij producten die niet voldoen aan de voorschriften
- Gaat na wat de oorzaak is van een afwijking aan het geprinte sign-product
- Verleent hulp en advies bij problemen
- Grijpt tijdig in bij het overstijgen van vooropgestelde budgetten
- Meldt de nood aan bijscholing

Motorische vaardigheden

- Voorziet de werkpost van materiaal en producten
- Manipuleert de dragers volgens de voorschriften
- Deblokkeert en verwijdert elementen
- Reinigt en ruimt de werkzone op (materieel, hulpstukken, ...)
- Vervangt de inkt in de printers
- Laadt extra media* in het productietoestel
- Sorteert afval volgens de richtlijnen
- Houdt de werkplek schoon
- Bergt de eigen gereedschappen en hulpmiddelen op

Omgevingscontext

- De uitoefening van het beroep van de operator print- en freesmachines spitst zich toe op het operatoreniveau en vindt enkel in grote bedrijven plaats
- Het beroep kan ook uitgeoefend worden in ploegen, tijdens het weekend, op feestdagen
- De print & sign opdrachten zijn niet aan één bepaalde type output te linken. Dat zorgt in bepaalde gevallen vaak voor een gevarieerde inhoud van de job. In de meeste bedrijven worden verschillende projecten aangenomen wat ook uitdagingen biedt aan de

- beroepsbeoefenaar. Het te realiseren visuele effect, de materiaalkeuze, de ondergrond waarop het signproduct moet bevestigd worden hierdoor variabel
- Het werk vindt plaats in een productieruimte, waarbij de eigenschappen van de grondstoffen en het productieproces bepalend kunnen zijn voor de omgevingscondities van de productieruimte
 - De vormvereisten voor de output liggen vast, maar kunnen variëren, afhankelijk van de gevraagde output, de printer en de dragers
 - De handelingen voor de realisatie van de opdrachten steunen op dezelfde principes, gelinkt aan de vorm- en outputvereisten
 - Een strikte kwaliteitscontrole in functie van de vormvereisten voor de output vormt een constante doorheen het ontwikkelproces
 - De voorbereiding van de in hoofdzaak grote runs die de beroepsbeoefenaar verwerkt gebeurt voor een groot deel in het digitaal verwerkte productieorder
 - Het doorsturen van de opdrachten gebeurt softwarematig, de realisatie van de projecten vindt plaats aan printers en/of snijplotters en freesmachines en in de productieruimte
 - De operator print- en freesmachines kan afhankelijk van de grootte van de onderneming één of meerdere printers en/of freesmachines bedienen
 - De beroepsbeoefenaar moet persoonlijke beschermingsmiddelen dragen. Dit kan verschillen naar gelang de materialen die verwerkt worden en de aard van de uit te voeren acties
 - Dit beroep wordt voor het grootste deel van de dag staand uitgevoerd
 - Dit beroep vraagt een zekere inspanning bij het verplaatsen en manipuleren van dragers gedurende een bepaald gedeelte van de dag
 - Er moet rekening gehouden worden met hygiëne-, milieu- en veiligheidsvoorschriften
 - Er moet voldoende aandacht besteed worden aan een goede en afwisselende ergonomische werkhouding, zowel wanneer het beroep staand of zittend wordt uitgevoerd
 - De werkopdrachten worden vaak strikt afgebakend in de tijd met strakke deadlines
 - Er wordt gewerkt in een stofvrije ruimte
 - De operator print- en freesmachines volgt alle informatiegegevens m.b.t. het productieproces permanent op
 - De operator print- en freesmachines houdt zich aan tijdsschema's voor de realisatie van het productieproces en volgt de productieplanning nauwgezet op
 - De operator print- en freesmachines is verantwoordelijk voor het productieproces aan de print- en freesmachines en volgt meerdere stappen in het productieproces gelijktijdig op, hij/zij stuurt, afhankelijk van de setting van het bedrijf simultaan meerdere printers en/of freesmachines aan
 - De operator print- en freesmachines draait in hoofdzaak grote runs
 - De beroepsbeoefenaar gaat om met uiteenlopende opdrachten en diverse materialen (draggers)

Handelingscontext

- Het uitoefenen van het beroep vraagt de nodige communicatieve vaardigheden (begrijpen van en overleggen over de opdracht, de outputvereisten, de te gebruiken dragers en technische mogelijkheden in functie van de opdracht, de te gebruiken apparatuur, ...) in de ruime zin van het woord. Niet enkel face-to-face mondelinge

- communicatie, maar ook communicatie via verschillende digitale kanalen (mondellinge en online communicatie, telefoon, e-mail, ...)
- Van de operator print- en freesmachines wordt verwacht dat hij/zij niet lukraak de instellingen van de orderbegeleiding overneemt, maar rekening houdt met bepaalde verfijningen en specifieke printmodi van de apparatuur en over de nodige kennis en alertheid beschikt om per order de opties te bekijken en die kennis toe te passen
 - Van de operator print- en freesmachines wordt verwacht dat hij/zij vooral technisch onderlegd is en de moeilijkheden en gevoeligheden van de gebruikte apparatuur kan opsporen en er kan op inspelen in functie van een optimaal resultaat
 - De beroepsbeoefenaar overlegt in bepaalde gevallen met de leverancier in functie van afstemming, ondersteuning en advies (bijv. over de beschikbare materialen, meer technische info, richtlijnen en adviezen i.v.m. de (juiste) materiaalkeuze (en de daaraan gelinkte gevoeligheden) in functie van de printtechniek en de doeleinden van de realisatie, ...). Die support is meestal ook gratis. Deze gesprekken worden soms in het Engels gevoerd, afhankelijk van de leverancier
 - Het beroep kan in team uitgevoerd worden
 - Wordt er in het bedrijf in shiften gewerkt, dan wordt er gecommuniceerd met het team voor de overdracht van de opdrachten
 - De beroepsbeoefenaar houdt zich aan voorschriften (veiligheids- en milieuvoorschriften) en procedures
 - Dit beroep kan kleine snijwonden veroorzaken bij het manipuleren van allerhande soorten drukdragers en gereedschap
 - De beroepsbeoefenaar houdt rekening met de veiligheidssignalisatie op de werkplek
 - De uitoefening van het beroep vereist een fijne motoriek, handigheid en vooral een technisch inzicht (apparatuur, specifieke software, ...)
 - Het beroep vereist een grote mate aan nauwkeurigheid
 - De beroepsbeoefenaar is zich constant bewust van de mogelijke impact van de eigen handelingen en heeft permanente aandacht voor de optimale kwaliteit van het product
 - De beroepsbeoefenaar is zich voortdurend bewust van de kostprijs van de grondstoffen en van de gevraagde oplage wanneer hij/zij een testprint maakt of de opdrachten monteert in functie van de output. Ecologisch en economisch omgaan met grondstoffen is vereist
 - De beroepsbeoefenaar is steeds alert voor afwijkingen in het proces en/of storingen aan de print- of freesmachines
 - De beroepsbeoefenaar zoekt actief naar situaties om zijn/haar competentie(s) te verbreden en te verdiepen
 - De beroepsbeoefenaar staat open voor en past zich aan wisselende contexten, eisen, omstandigheden, vereisten, gebeurtenissen, ... aan (zoals bijv. flexibiliteit bij dringende jobs)
 - Besteedt extra aandacht bij wissels van de print & sign opdrachten en bij meervoudige opdrachten
 - Er wordt alertheid gevraagd bij de manipulatie van de aangeleverde grondstoffen/dragers, bij de manipulatie van de print- en freesmachines en de geprinte en gefreesde producten

Autonomie

Is zelfstandig in

- de controle van het eigen werk

- het draaien van een productierun
- de verwerking van de productiebonnen (waaronder het aanpassen van printinstellingen, rekening houdend met de specifieke verfijningen en printmodi van de apparatuur)
- het combineren van productiebonnen i.f.v. de optimale rendabiliteit van een productierun
- het digitaal verwerken van de aangeleverde input in functie van de gevraagde output
- het zorgen voor de toevoer van de grondstoffen; het aansturen van de print- en freesmachines; de opvolging van het productieproces; kwaliteitsopvolging en -controle
- het bijsturen van de instructies/instellingen op de productiebon

Is gebonden aan

- tijdschema/planning; veiligheids- en milieuvoorschriften/procedures; productieorder/technische fiche; hygiëneregelgeving; kenmerken van de grondstoffen; richtwaarden; kwaliteitsnormen/voorschriften en rapporteringsprocedures
- de vooropgestelde eisen betreffende de te gebruiken technologie, apparatuur, materialen
- de technische outputvereisten en standaarden waaraan de sign producties moeten voldoen
- geldende afspraken inzake de kwaliteitsstandaard
- de procedures voor de goedkeuring en het maken van (geijkte) (digitale) proeven
- de aanwijzingen van de leidinggevende of verantwoordelijke
- de geldende afspraken inzake het concept (zoals wensen van de klant, uitvoerbaarheid, ...)

Doet beroep op

- de leidinggevende of teamleader en/of een verantwoordelijke voor de planning, productieorder, meldingen van storingen, technische interventies of nood aan (extern) onderhoud, productieoptimalisatie en bijkomende instructies
- de (onderhouds)technieker voor storingen, technische interventies en onderhoud
- de leidinggevende voor de bespreking van de productiedoorloop
- collega's, de verantwoordelijke of leidinggevende of leveranciers bij problemen en in functie van feedback en advies

Verantwoordelijkheid

- Verzamelt en neemt kennis van de productiefiches en -voorschriften
- Stemt het productieorder af op de print- en freesapparatuur
- Bereidt de printopdracht voor
- Maakt een testprint
- Staat in voor een vlotte doorstroom aan de werkpost voor de realisatie van de print- en snijopdrachten
- Bewaakt het (geautomatiseerde) proces en stuurt bij indien nodig
- Voert kwaliteitscontroles uit en controleert de bevoorrading
- Werkt veilig, ordelijk en milieubewust
- Registreert en rapporteert het verloop van het productieproces
- Werkt in teamverband
- Gebruikt communicatietechnieken
- Ontwikkelt de eigen technologische praktijk en vergroot de eigen deskundigheid

2.3 ATTESTEN EN VOORWAARDEN

Wettelijke attesten en voorwaarden

Er zijn geen wettelijke attesten of voorwaarden verplicht.

Bijkomende attesten

Voor het uitoefenen van bepaalde werkzaamheden en/of in bepaalde contexten kunnen bepaalde attesten en/of certificaten nodig of wenselijk zijn:

- CACES R 389-1 (Transpallet met bestuurder en palletwagens)
- CACES R 389-3 (Vrijdragende heftrucks met een maximale capaciteit van 6000 kg)
- CACES R 389-4 (Vrijdragende heftrucks met een minimale capaciteit van 6000 kg)
- Hoogtewerker bedienen

3. Arbeidsmarktrelevantie / maatschappelijke relevantie

3.1 ARBEIDSMARKTRELEVANTIE

Tewerkstelling

De vacatures voor de operator print- en freesmachines zijn niet standaard te linken aan één bepaald type bedrijven en bijgevolg niet gedetailleerd beschikbaar. Er worden in veel domeinen mensen aangeworven voor de realisatie van deze werkzaamheden. Voor globale cijfers rond tewerkstelling in sectoren gelinkt aan dit beroep kan een beroep gedaan worden op volgende informatiebron: RSZ, Verdeling van de arbeidsplaatsen naar plaats van tewerkstelling, cijfers december 2019. Voor het cijfermateriaal werd een beroep gedaan op sectoren die een relevante link hebben met de uitoefening van het beroep.

BRON: Rijksdienst voor Sociale zekerheid

<https://www.rsz.fgov.be/nl/statistieken/publicaties/verdeling-van-de-arbeidsplaatsen-naar-plaats-van-tewerkstelling>

Het cijfermateriaal waarover de printmedia sector beschikt geeft slechts een totaalbeeld van de tewerkstelling in het PC 130. Cijfers over de subsectoren zijn niet beschikbaar of geven een onvolledig beeld omdat ook in aanverwante sectoren zoals PC 136, PC 100, PC 109 en in andere sectoren zoals, uitgeverijen, communicatie-, marketing- en reclamebureaus enz. ... deze activiteiten aan bod komen.

Tewerkstelling Rijksdienst voor sociale zekerheid

RSZ Verdeling van de arbeidplaatsen naar plaats van tewerkstelling	Bron = Werknemers onderworpen aan de sociale zekerheid naar plaats van tewerkstelling: gegevens op 31 december 2019		
	Indeling van de werknemers naar sector, statuut en activiteitstak op 31 december 2019		
	Privésector	Overheidssector	Algemeen totaal
INDUSTRIE			21.824
Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	9.599		9.599
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten	12.225		12.225
INFORMATIE EN COMMUNICATIE	93.890	17.286	111.176
Uitgeverijen	7.444		7.444
Productie van films en muziek, radio en TV	7.509	4.386	11.895
Telecommunicatie	7.203	12.002	19.205
Informaticatechnologie en dienstverlenende activiteiten op gebied van informatica	71.734	898	72.632
KUNST, AMUSEMENT EN RECREATIE			30.847
Kunst en amusement, bibliotheken, musea, loterijen en kansspelen	17.964	12.883	30.847
TOTAAL			163.847

Vacatures

Het beroep van operator print- en freesmachines behoort volgens de laatst beschikbare gegevens van VDAB niet tot de kwantitatieve knelpuntberoepen in Vlaanderen. De sector wenst hier echter aan toe te voegen dat vacatures traag worden ingevuld en er nood is aan kwalitatief opgeleide kandidaten.

Er zijn geen afgebakende vacaturegegevens voor dit beroep beschikbaar. Het wordt tot op heden in de databank nog niet als een apart beroep opgenomen. De cijfers zijn voornamelijk enkel in de oudere beroepenstandaard beschikbaar. VDAB werkt nu momenteel nog met de Competent1.0-standaard, waarin geen print- en sign beroepen zijn opgenomen. Deze situatie geldt voor heel veel van de beroepen in de grafische industrie en maakt een filtering heel moeilijk. De beroepen waarnaar in de onderstaande tabellen wordt verwezen zijn slechts de best mogelijke match en zijn onvoldoende richtinggevend om een goed zicht te krijgen op de beschikbare vacatures.

We verwijzen hiervoor naar de opmerking bij de rubriek 'tewerkstelling', omdat deze beroepen ook aangeboden worden in andere sectoren.

Voor cijfers van de VDAB in de printmedia sector werd een beroep gedaan op volgende informatiebronnen:

https://www.vdab.be/sites/web/files/doc/trends/vacaturebericht_maart_2021.pdf

<http://arvastat.vdab.be/arvastat>

Het cijfermateriaal dat VDAB ter beschikking stelt en in het dossier wordt opgenomen is gebaseerd op de volgende beroepen

- Bedrukker
- Printdesigner
- Digitaal drukker

Aantal vacatures: spreiding over de betrokken sectoren

Ontvangen vacatures			Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Brussel IIG	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Westhoek	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL		
NEC zonder uitzendopdrachten	IE1810 Bedrukker	04. Grafische nijverheid, papier en karton	0											1					1	
		14. Groot- en kleinhandel	1	1	1	1								2						6
	IG3810 Printdesigner	03. Textiel, kleding en schoeisel									1									1
		04. Grafische nijverheid, papier en karton	3	2						2	2		3	1	2					15
		07. Metaal									2									2
		10. Hout- en meubelindustrie							1											1
		11. Overige industrie								1										1
		14. Groot- en kleinhandel		8	1															9
		17. Informatica, media en telecom							1					2						3
	19. Zakelijke dienstverlening		1	1	1					2									5	
	IG5820 Digitaal drukker	03. Textiel, kleding en schoeisel													1					1
		04. Grafische nijverheid, papier en karton		2					1		1	1	3	0		7	5	1		21
		05. Chemie, rubber en kunststof				1														1
		07. Metaal															1			1
14. Groot- en kleinhandel				0				2	1				0						3	
17. Informatica, media en telecom		1								1								2		
19. Zakelijke dienstverlening		1					0						1					2		
NEC zonder uitzendopdrachten via wervings- en selectiekantoren	IE1810 Bedrukker								10										10	
	IG3810 Printdesigner		1		1	2				1	1		1	2					9	
Uitzendopdrachten	IG5820 Digitaal drukker		2	5	2	1	2		7	61	7	1	23	2	4	1			118	
	IE1810 Bedrukker		1	4	3	1				52			1	2	1				65	
	IG3810 Printdesigner		1	2	1		1	3	2	34		1	4	2		2			53	
	IG5820 Digitaal drukker					1				13			7						21	
EINDTOTAAL																		350		

Aantal openstaande vacatures (aantal, spreiding, evolutie)

- Openstaande vacatures (aantal, evolutie) december

Jaartal		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
NEC zonder uitzendopdrachten	IE1810 Bedrukker	8	5	6	3	13	7	10	9
	IG3810 Printdesigner	96	91	25	24	82	68	120	59
	IG5820 Digitaal drukker	13	4	3	11	12	13	10	10
Uitzendopdrachten	IE1810 Bedrukker	96	76	94	70	111	117	33	61
	IG3810 Printdesigner	403	268	124	78	79	93	72	45
	IG5820 Digitaal drukker	47	29	20	20	17	33	9	16
NEC zonder Uitzendopdrachten via wervings- en selectiekantoren	IE1810 Bedrukker	13	42	54	94	100	126	117	94
	IG3810 Printdesigner	84	58	120	129	123	207	173	187
	IG5820 Digitaal drukker	5	11	18	18	26	31	30	15

Openstaande vacatures (aantal, spreiding)

	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Brussel HG	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Aalst-Oudenaarde	Gent	St.Wilkaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Totaal
IE1810 Bedrukker													
NEC zonder Uitzendopdrachten rechtstreeks aan VDAB gemeld		1		1									2
Uitzendopdrachten		1					5						6
Totaal		2		1			5						8
IG3810 Printdesigner													
NEC zonder Uitzendopdrachten rechtstreeks aan VDAB gemeld	2	1				1		2		1			7
Uitzendopdrachten								1		1			2
Totaal	2	1				1		3		2			9
IG5820 Digitaal drukker													
NEC zonder Uitzendopdrachten rechtstreeks aan VDAB gemeld					1			4			1	0	6
Uitzendopdrachten		1	1	1		1	8		1		1		14
Nec zonder uitzendopdrachten via wervings- en selectiekantoren									1				1
Totaal	2	1	1	1	1	1	8	4	2		2	0	21
EINDTOTAAL	2	4	1	2	1	2	13	7	2	2	2	0	38

Evolutie van het aantal vacatures (in de tijd)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
IE1810 Bedrukker								
NEC zonder Uitzendopdrachten rechtstreeks aan VDAB gemeld	4	2	7	4	14	7	4	7
Uitzendopdrachten	29	35	8	18	47	47	92	65
NEC zonder Uitzendopdrachten via wervings- en selectiekantoren	3	1	1	8	3	8	9	10
Totaal	36	38	16	30	64	62	105	82
IG3810 Printdesigner								
NEC zonder Uitzendopdrachten rechtstreeks aan VDAB gemeld	84	57	52	48	67	53	30	37
Uitzendopdrachten	165	153	99	50	47	71	59	53
NEC zonder Uitzendopdrachten via wervings- en selectiekantoren	22	22	14	19	16	14	12	7
Totaal	271	232	165	117	130	138	101	97
IG5820 Digitaal drukker								
NEC zonder Uitzendopdrachten rechtstreeks aan VDAB gemeld	33	29	32	58	53	63	52	31
Uitzendopdrachten	32	30	68	85	99	211	138	118
NEC zonder Uitzendopdrachten via wervings- en selectiekantoren	2	3	9	10	17	16	24	21
Totaal	67	62	109	153	169	290	214	170
EINDTOTAAL	374	332	290	300	363	490	420	349

Spreiding van het aantal vacatures per provincie en/of regio

	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Brussel HG	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Koninkrijk-Roeselare	Oostende-Westhoek	Aalst-Oudenaarde	Gent	St.Miklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	Totaal
IE1810 Bedrukker																
NEC zonder Uitzendopdrachten rechtstreeks aan VDAB gemeld	1	1	1	1							2	1				7
Uitzendopdrachten	1	4	3	1				52			1	2	1			65
NEC zonder Uitzendopdrachten via wervings- en selectiekantoren							10									10
Totaal	2	5	4	2			10	52			3	3	1			82
IG3810 Printdesigner																
NEC zonder Uitzendopdrachten rechtstreeks aan VDAB gemeld	3	11	2	1	2	3	7			3	3	2				37
Uitzendopdrachten	1	2	1		1	3	2	34		1	4	2		2		53
NEC zonder Uitzendopdrachten via wervings- en selectiekantoren	1		1	2				1			2					7
Totaal	5	13	4	3	1	5	5	42		4	9	4		2		97
IG5820 Digitaal drukker																
NEC zonder Uitzendopdrachten rechtstreeks aan VDAB gemeld	2	2	1			3	1	1	2	3	0	2	7	6	1	31
Uitzendopdrachten	2	5	2	1	2		7	61	7	1	23	2	4	1		118
NEC zonder Uitzendopdrachten via wervings- en selectiekantoren				1				13			7					21
Totaal	4	7	3	2	2	3	8	75	9	4	30	4	11	7	1	170
Eindtotaal	11	25	11	7	3	8	23	169	9	8	42	11	12	9	1	349

Aantal niet werkende werkzoekenden

Beroep	11 Antwerpen	12 Mechelen	13 Turnhout	22 Leuven	24 Vilvoorde	31 Brugge	34 Kortrijk	35 Oostende	41 Aalst-Oudenaarde	44 Gent	46 Sint-Niklaas/Dendermonde	74 Limburg Oost	75 Limburg West	Eindtotaal
IE1810 Bedrukker	4		5	1		1	4		3	5	1	2	1	27
IG3810 Printdesigner	135	35	44	53	32	24	25	15	22	66	28	27	44	550
IG5820 Digitaal drukker	14	8	8	9	7	3	5	2	1	12	2	6	9	86
Eindtotaal	153	43	57	63	39	28	34	17	26	83	31	35	54	663

Knelpuntberoep

Beroep	Aard knelpunt	Omschrijving
IE1810 Bedrukker	Geen knelpuntberoep	Een bedrukker (print & sign medewerker-) ontwerpt signproducten in samenspraak met de klant. Past signproducten toe op panelen, auto's, ... of monteert materiaal.
IG3810 Printdesigner	Geen knelpuntberoep	De printdesigner staat in voor de volledige of een deel van de prepresshandelingen van grafische producten (klaarmaken van de drukvorm, opmaak van tekst en beeld, impositie, belichten, fotogravure, ...) volgens de bestellingen en vereisten inzake kwantiteit, termijn en kwaliteit. Bijkomende activiteiten kunnen zijn: visuele communicatie ontwerpen (grafische beelden, logo's, borden, bewegwijzering, ...), metalen, plastic, samengestelde, organische en minerale materialen graveren en markeren, een team coördineren en een prepress- of signalisatieafdeling leiden.
IG5820 Digitaal drukker	Geen knelpuntberoep	Een digitaal drukker draagt verantwoordelijkheid voor het drukproces: het instellen, omstellen, bedienen en opvolgen van de productie aan de digitale drukmachine, het uitvoeren van kwaliteitscontroles op geregelde tijdstippen, het uitvoeren van het basisonderhoud en het nemen van maatregelen in geval van storingen en afwijkingen, steeds in navolging van kwaliteitsprocedures, hygiëne, milieu-, veiligheids- en productievoorschriften (kwaliteit, kosten, termijn, ...), teneinde grondstoffen aan de digitale drukmachine te verwerken tot (half)afgewerkte producten.

4. Samenhang

Intersectorale samenhang

De operator print- en freesmachines kan tewerkgesteld worden in gespecialiseerde print & sign bedrijven, in grafische bedrijven, in papier- en kartonverwerkende bedrijven en in andere sectoren en participeert aan softwarematige en vooral technische processen.

Sectorale samenhang

De diepgang van het beroep van de operator print- en freesmachines focust zich op vooral op het technisch inzicht, een creatief oplossingsvermogen en ook op de fijne motoriek (handigheid). Deze specificiteit en techniciteit worden vertaald naar specifieke kennis en vaardigheden.

De operator print- en freesmachines zal ingezet worden in een zwaardere productieomgeving. Het takenpakket van de operator print- en freesmachines is eerder vastomlijnd, maar de competenties die men moet beheersen vragen om de nodige diepgang.

Na identificatie van de eigen voorkeur en talenten betreffende het beroep en mits een aanvullende opleiding, kan de operator print- en freesmachines schakelen/omscholen naar de print & sign operator of doorgroeien naar bijv. een grafimedia voorbereider die zich specialiseert in het druktechnisch realiseerbare aspect van de job, naar de grafimedia voorbereider die meer competenties ontwikkelt op grafisch/esthetisch vlak (grafimedia voorbereider in de printmedia - CTP operator, grafimedia voorbereider - assistent vormgever in de printmedia). Afhankelijk van de eigen talenten/voorkeuren is een doorgroei mogelijk naar het beroep van de grafimedia voorbereider in de printmedia - online publicaties. Deze specialisatie vraagt om een aanzienlijke uitbreiding van de competenties op softwareniveau. De operator print- en freesmachines beschikt ook over een stevige basis om te schakelen/om te scholen naar het beroep van de operatoren in het digitaal drukken. Gezien een aantal parallellen kan een operator print- en freesmachines ook de keuze maken om het beroep van een plaatser sign en belettering uit te oefenen (kan mits een aantal bijstellingen op het niveau van de competenties).

Procesoperator drukken in de printmedia	Operator digitaal drukken in de printmedia / in de papier- en kartonverwerking (digital print operator)	Operator digitaal drukken in de printmedia / in de papier- en kartonverwerking (digital print operator)	Grafimedia voorbereider in de printmedia - online publicaties	Grafimedia voorbereider in de printmedia - CTP operator	Grafimedia voorbereider - assistent vormgever in de printmedia	Crossmedia assistent in interactieve producties
Procesoperator drukafwerking in de printmedia	Print & sign operator	Operator print & freesmachines	Grafimedia voorbereider in de printmedia			Crossmedia assistent
Productieoperator drukken in de printmedia	Plaatser sign en belettering					
Productieoperator drukafwerking in de printmedia						
Productiemedewerker drukken in de printmedia						
Productiemedewerker drukafwerking in de printmedia						